УДК 657.478.8

JEL classification: M11, M4, O12

Ігор ЯСКАЛ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент,
кафедра підприємництва, торгівлі та біржової
діяльності,
Чернівецький національний університет імені
Юрія Федьковича, Україна
E-mail: i.yaskal@chnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-0339-7168>
<https://publons.com/researcher/1406729/ihor-yaskal>

Оксана ЯСКАЛ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент,
кафедра підприємництва, торгівлі та біржової
діяльності,
Чернівецький національний університет імені
Юрія Федьковича, Україна
E-mail: o.petrashchak@chnu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0001-7945-0300>
<https://publons.com/researcher/2179194/oksana-yaskal-petrashchak/>

Ігор СТАСЮК

Чернівецький національний університет імені
Юрія Федьковича, Україна
E-mail: salamandr2088@gmail.com

© Ігор Яскал, Оксана Яскал, Ігор Стасюк, 2021

Отримано: 27.04.2021 р.

Прорецензовано: 10.05.2021 р.

Рекомендовано до друку: 26.05.2021 р.

Опубліковано: 26.05.2021 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Ігор Яскал (Україна)
Оксана Яскал (Україна)
Ігор Стасюк (Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ АВС У ГОСПОДАРСЬКІЙ ПРАКТИЦІ ПІДПРИЄМСТВ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Традиційна система калькулювання собівартості продукції за повними витратами виконує облікові функції, проте відносить накладні (непрямі) витрати на собівартість окремих видів продукції лише пропорційно обсягу її випуску. У зв'язку із цим, має ряд недоліків, які особливо гостро відчуються в умовах ринкових відносин: не передбачається розподіл витрат за функціями та діями, не забезпечується достовірне обчислення, об'єктивність оцінки та ринкове ціноутворення.

Результати. У роботі розраховано та здійснено порівняння собівартості основних видів продукції підприємства (на прикладі ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА») за методом калькулювання за повними витратами із методом АВС. Встановлено, що при калькулюванні за повними витратами недостатня частка накладних витрат відноситься на собівартість видів продукції, вироблених в меншому обсязі, і навпаки. Визначено, що використання методу калькулювання собівартості за повними витратами веде до невиправданого завищення частки накладних витрат у собівартості продукції із значною питомою вагою прямих трудових і матеріальних витрат, а саме: будівництво об'єктів та виробництво виробів з бетону; а частка накладних витрат у собівартості видів продукції з невеликим обсягом прямих витрат на працю і матеріали складає незначну величину, а саме: виробництво сумішей та розробка документації. Розраховано відносну економію від застосування методу АВС собівартості одиниці продукції (будівництво об'єктів, виробництво виробів з бетону). Також визначено, що доцільна зміна підходу до ціноутворення таких видів продукції як виробництво сумішей та розробка документації, оскільки їх собівартість вища за облікову. Це свідчить про нерентабельну для підприємства ціну цих видів продукції і необхідність прийняття управлінського рішення або про відмову від цих видів продукції або зміну цінової політики.

Сфера застосування результатів. Застосування методу АВС при розподілі витрат підприємства може визначити нові орієнтири в управлінні собівартістю продукції за умови адаптації існуючого бухгалтерського обліку до цього методу.

Яскал І., Яскал О., Стасюк І. Перспективи використання методу АВС у господарській практиці підприємств. *Економічний аналіз*. 2021. Том 31. № 2. С. 170-176.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.02.170>

Ключові слова: витрати; методи управління витратами; модель управління витратами; АВС-метод; підприємство.

UDC 657.478.8

JEL classification: M11, M4, O12

Ihor YASKAL

*PhD in Economics,
Associate Professor,
Department of Business, Trade and Stock
Exchange Operations,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,
Ukraine*

E-mail: i.yaskal@chnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-0339-7168>
<https://publons.com/researcher/1406729/ihor-yaskal/>

Oksana YASKAL

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor,
Department of Business, Trade and Stock
Exchange Operations,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,
Ukraine*

E-mail: o.petrashchak@chnu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0001-7945-0300>
<https://publons.com/researcher/2179194/oksana-yaskal-petrashchak>

Igor STASIUK

*Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,
Ukraine*
E-mail: salamandr2088@gmail.com

© Ihor Yaskal, Oksana Yaskal, Igor Stasiuk, 2021

Received: 27.04.2021
Revised: 10.05.2021
Accepted: 26.05.2021
Online publication date: 26.05.2021

This is an Open Access article, distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 license, which permits unrestricted re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

Ihor Yaskal (Ukraine)
Oksana Yaskal (Ukraine)
Igor Stasiuk (Ukraine)

PROSPECTS OF USING THE ABC METHOD IN ECONOMIC PRACTICE OF ENTERPRISES

ABSTRACT

Introduction. The traditional system of calculating the cost of production by the complete expenses has performed an accounting function but carries overhead (indirect) costs to the cost of certain products only in proportion to the volume of its outputs. That is why it has a number of shortcomings, which are particularly acute in market conditions: it does not provide for the distribution of costs by functions and actions, does not provide reliable calculation, the objectivity of assessment and market pricing.

Results. It has been calculated and compared the cost of the main products of the enterprise in the research (on the example of LLC "Design and Construction Company" RIKA") by the method of calculation by the complete expenses and the method of ABC. It has been established that when calculating by the complete expenses there is an insufficient share of overhead costs which refers to the cost of products produced in smaller quantities and vice versa. It has been determined that using the method of calculating the cost by the complete expenses leads to unjustified overstatement of the share of overhead costs in the cost of products with a significant share of direct labour and material costs (namely: construction of facilities and production of concrete products) and the share of overhead costs in the cost of products with a small number of direct labour costs and materials is insignificant (namely: the production of mixtures and the development of documentation). It has been calculated relative savings of unit cost (construction of facilities, production of concrete products) from the application of the ABC method. It has been also determined that it is advisable to change the approach to the pricing of such products as the production of mixtures and the development of documentation, as their cost is higher than the accounting. This indicates the unprofitable price for the company of these products and the need for management decisions or the abandonment of these products or a change in pricing policy.

Application. The application of the ABC method in the distribution of enterprise costs could identify new benchmarks in product cost management, provided that existing accounting is adapted to this method.

Yaskal, I., Yaskal, O. and Stasiuk, I. (2021). Prospects of using the ABC method in economic practice of enterprises. *Economic analysis*, 31 (2), 170-176.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.02.170>

Keywords: costs; cost management methods; cost management model; ABC-method; enterprise.

Вступ

Традиційна система калькулювання собівартості за повними витратами виникла в той час, коли більшість підприємств виробничого сектора використовували практично однакові технологічні стадії і процеси для виробництва досить обмеженого асортименту продукції, що мала в складі собівартості приблизно однаковий рівень накладних (непрямих) витрат. Більш того, питома вага накладних витрат у загальній величині витрат була досить невеликою у порівнянні з трудовими і матеріальними витратами. Як наслідок, підходи до розподілу накладних витрат різними методами були не так неактуальні, як в сучасну епоху бурхливого впровадження інновацій та розвитку ІТ-технологій. В умовах сучасного виробництва накладні витрати відіграють більш суттєву роль, а фактичні прямі трудові витрати можуть становити лише близько 5% собівартості продукції. У зв'язку з цим сьогодні досить складно знайти аргументи на користь використання, наприклад, величини прямих трудових і матеріальних витрат в якості традиційної бази розподілу накладних витрат. Необхідно відзначити, що непрямі витрати на планування, контроль виробничого процесу і ІТ-підтримку в цілому не залежать від рівня ділової активності підприємства.

Використання системи управління витратами більшості підприємств передбачає, що витрати на виробництво різних видів продукції в цілому пропорційні обсягами їх виробництва. При цьому істотним недоліком зазначеної системи є віднесення більшої частки накладних витрат на собівартість видів продукції, вироблених в більшому обсязі, і, відповідно, включення занадто малу частку накладних витрат в собівартість видів продукції, вироблених в незначній кількості.

Науковий пошук нових методів одержання об'єктивної інформації про витрати привів до появи методу ABC або облік витрат на основі видів діяльності. Він зародився в США і набув широкого розповсюдження з кінця 1980-х років завдяки працям Г. Бере, Р. Купера, Т. Джонсона, Р. Каплана. Дослідженню сутності та принципів застосування методу ABC присвячені праці таких вчених, як І. М. Білоусова [1], І. В. Бойко [2], С. В. Качуровський [3], А. А. Костякова [4], Н. Я. Пітель, Л. П. Альошкіна [5], В. Л. Стоєв [6] та багато інших.

Також можна виділити і інші переваги методу ABC: використання різних коє-драйверів дозволяє враховувати належним чином такі фактори сучасного виробництва, як постійне розширення спектру продукції і зменшення тривалості життєвого циклу окремих її видів; виступає дієвим механізмом оцінки прибутковості виробництва окремих видів продукції в умовах високої конкуренції та дозволяє менеджменту

підприємства відстежувати поведінку коє-драйверів, які безпосередньо впливають на величину і динаміку накладних витрат; розкриває в управлінському обліку інформацію не тільки про традиційні види накладних витрат (traditional factory floor overheads), але і формує дані про таких накладних витратах, характерних для сучасних виробничих систем, як витрати на планування і контроль виробничого процесу (production scheduling and inspection costs), включаючи їх ІТ-підтримку (IT-support costs), витрати на розробку і дизайн продукції (product R & D costs), витрати на післяпродажний клієнтський сервіс (customer care services costs), витрати по контролю якості продукції (quality control costs) [3, с. 163; 5, с. 89].

Разом з тим, топ-менеджменту при використанні цього методу доцільно звернути увагу на наступне: погоджуємось із М. П. Сначовим, І. М. Ломтевою, О. С. Хринюк, М. Р. Корчовною, що спірним є те, що тільки який-небудь один коє-драйвер може безпосередньо впливати на поведінку всіх елементів формується з цього коє-драйверу пулу витрат; складно визначити коє-драйвер витрат, безпосередньо не пов'язаних з виробництвом і, отже, для яких використання виробничих коє-драйверів є досить спірним і швидше неприйнятним (зокрема, для витрат підприємства на обов'язковий зовнішній аудит); метод не цілком коректно дозволяє розподіляти витрати по оренді, комунальні витрати, витрати по амортизації будівель і споруд та деякі інші¹. Для згаданих витрат більш виправдане застосування традиційних методів калькулювання.

Мета та завдання статті

Мета роботи полягає в обґрунтуванні перспектив впровадження сучасних методів управління витратами на підприємстві в умовах цінового ризику, конкуренції та динамічних змін. Оскільки вітчизняні підприємства вкрай обмежено користуються сучасними методами управління витратами, то предметом дослідження є прикладні інструменти управління витратами підприємства, які базуються на сучасних методах управління ними.

Виклад основного матеріалу дослідження

Для перевірки доцільності практичного використання методу ABC як методу калькулювання собівартості та розподілу витрат, дослідження проводилось на матеріалах функціонуючого підприємства. ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» – це велика будівельна

організація, одна з найбільших в Чернівецькому регіоні, яка володіє сучасними методами будівництва в сейсмічних районах; займається виготовленням огорожувальних конструкцій зі штучних матеріалів та монолітних каркасів.

На ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» застосовується метод калькулювання собівартості за повними витратами, основний недолік якого полягає у віднесенні накладних витрат на собівартість окремих видів продукції лише пропорційно обсягу її випуску. ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» виконує такі основні роботи та надає послуги: будівництво об'єктів, виробництво виробів з бетону, виробництво сумішей і розробка документації.

Кост-драйверами для ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА», зокрема, можуть бути:

- для витрат, пов'язаних із закупівлею та придбанням матеріалів (ordering costs) – кількість замовлень, сформованих відділом постачання;
- для витрат на складське зберігання матеріалів (materials handling costs) – кількість відпусток матеріалів в будівництво за звітний період;
- для витрат, що виникають при відвантаженні продукції (despatching costs) – кількість завершених об'єктів.

Обсяг випуску і витрати на виробництво робіт та послуг ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1. Обсяги випуску продукції і рівень витрат ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» за 2020 рік

Вид продукції	Випуск, од.	Прямі матеріальні витрати на одиницю продукції, тис. грн	Прямі трудові витрати на одиницю продукції, год.	Час роботи обладнання на одиницю продукції, год.	Кількість виробничих пусків, од.
Будівництво об'єктів	0,5	6420	7335	7335	1
Виробництво виробів з бетону	9	110,7	50	50	3
Виробництво сумішей	185	2,5	25	25	12
Розробка документації	4	5,7	90	90	4
Всього	198,5	6538,9	7500	7500	20

Джерело: складено автором на основі звітності підприємства.

При цьому ставка оплати години прямої праці склала 100,11 грн. У таблиці 2 наведені накладні

(непрямі) витрати ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» за 2020 рік.

Таблиця 2. Накладні (непрямі) витрати ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» за 2020 рік

тис. грн

Накладні витрати	Сума
Амортизація виробничого обладнання	94
Загальновиробничі витрати	1778
Витрати по контролю якості продукції	172
Витрати зі складського зберігання матеріалів	537
Всього	2581

Джерело: складено автором на основі звітності підприємства.

Розрахуємо собівартість кожного виду продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» із застосуванням калькулювання за повними витратами та методу АВС. При калькулюванні за повними витратами в якості бази розподілу накладних витрат можуть бути використані дані про витрачених годинах прямої праці або часу роботи обладнання (таблиця 3).

При використанні методу АВС число виробничих пусків може бути використано в якості кост-драйвера для загальновиробничих витрат, витрат по контролю якості продукції та витрат зі складського зберігання матеріалів, а години роботи обладнання – як кост-драйвера для амортизаційних відрахувань по виробничому обладнанню. Так, для кост-драйвера для

амортизаційних відрахувань по виробничому обладнанню, це – 7500, кость драйвера для загальновиробничих витрат, витрат по контролю якості продукції та витрат зі складського зберігання

матеріалів, це – 20. В такому випадку, собівартість випуску окремих видів продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» може бути визначена наступним чином (таблиця 4).

Таблиця 3. Розрахунок собівартості випуску окремих видів продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» методом калькулювання

за повними витратами					
Показники	Будівництво об'єктів	Виробництво виробів з бетону	Виробництво сумішей	Розробка документації	Всього
Матеріальні витрати, тис. грн	3210	996,3	462,5	22,8	4691,6
Витрати прямої праці, тис. грн	367,2	45,0	463,0	36,0	911,3
Накладні (непрямі) витрати, тис. грн	1648	480	426	27	2581
Разом, тис. грн	5225,2	1521,3	1351,5	85,8	8183,9
Обсяг випуску, од.	0,5	9	185	5	199,5
Собівартість одиниці, тис. грн	10450,3	169,0	7,3	17,2	10644

Джерело: складено автором на основі звітності підприємства.

Таблиця 4. Розрахунок собівартості випуску окремих видів продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» методом ABC

Показники	Розрахунок на од. кость драйвера, тис. грн	Будівництво об'єктів	Виробництво виробів з бетону	Виробництво сумішей	Розробка документації	Всього
Матеріальні витрати, тис. грн	-	3210	996,3	462,5	22,8	4691,6
Витрати прямої праці, тис. грн	-	367,2	45,0	463,0	36,0	911,3
Амортизація виробничого обладнання, тис. грн	$94/7500 = 0,01253$	91,91	0,63	0,31	1,13	94
Загальновиробничі витрати, тис. грн	$1778/20 = 88,9$	88,9	266,7	1066,8	355,6	1778
Витрати по контролю якості продукції, тис. грн	$172/20 = 8,6$	8,6	25,8	103,2	34,4	172
Витрати зі складського зберігання матеріалів, тис. грн	$537/20 = 26,85$	26,85	80,55	322,2	107,4	537
Разом	-	3793,5	1415	2418	557,4	8183,9
Обсяг випуску, од.	-	0,5	9	185	5	199,5
Собівартість одиниці, тис. грн	-	7586,8	157,23	13,07	111,47	7868,6

Джерело: складено автором на основі звітності підприємства.

У таблиці 5 порівняємо результати використання методів калькулювання за повними

витратами і ABC для ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА».

Таблиця 5. Порівняння результатів калькулювання собівартості продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» різними методами

тис. грн

Вид продукції	Собівартість одиниці продукції, розрахована методом калькулювання за повними витратами	Собівартість одиниці продукції, розрахована за методом ABC	Відхилення собівартості одиниці продукції за методом ABC від методу за повними витратами	Відхилення собівартості всього обсягу випуску продукції
Будівництво об'єктів	10450,3	7586,8	-2863,5	-1431,7
Виробництво виробів з бетону	169,0	157,2	-11,8	-106,3
Виробництво сумішей	7,3	13,1	5,8	1066,5
Розробка документації	17,2	111,5	94,3	377,2
Всього	10643,8	7868,6	-2775,2	-10643,8

Джерело: складено автором на основі табл. 3, 4.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Аналіз даних, наведених вище, дозволяє зробити наступні висновки:

1. при використанні методу калькулювання за повними витратами недостатня частка накладних витрат відноситься на собівартість видів продукції, вироблених в меншому обсязі, а саме: виробництво сумішей та розробка документації;

2. при використанні методу калькулювання за повними витратами надмірна частка накладних витрат включається в собівартість видів продукції, вироблених в більшому обсязі, а саме: будівництво об'єктів та виробництво виробів з бетону;

3. використання методу калькулювання за повними витратами веде до невинновданого завищення частки накладних витрат у собівартості продукції із значною питомою вагою прямих трудових і матеріальних витрат, а саме: будівництво об'єктів та виробництво виробів з бетону;

4. при використанні методу калькулювання за повними витратами частка накладних витрат у собівартості видів продукції з невеликим обсягом прямих витрат на працю і матеріали складає незначну величину, а саме: виробництво сумішей та розробка документації;

5. економія від застосування собівартості одиниці продукції за методом ABC на одиницю готової продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» складе: будівництво

об'єктів – 1431,7 тис. грн; виробництво виробів з бетону – 11,8 тис. грн;

6. доцільна зміна підходу до ціноутворення таких видів продукції як виробництво сумішей та розробка документації, оскільки їх собівартість вища за облікову на 5,8 тис. грн та 94,3 тис. грн відповідно, це свідчить про нерентабельну для підприємства ціну цих видів продукції і необхідність прийняття управлінського рішення або про відмову від цих видів продукції або зміну цінової політики;

7. сумарна економія на всьому обсязі продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» від застосування методу ABC для обліку витрат складе 10643 тис. грн.

Так, розрахунок собівартості продукції ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» методом ABC, наведений вище, свідчить про те, що будь-які істотні складності в його застосуванні відсутні і це простота є важливою перевагою даного методу.

Таким чином, застосування методу ABC при обліку витрат ТОВ «Проектно-будівельна фірма «РІКА» може дати інші результати і визначити нові орієнтири в управлінні собівартістю для менеджменту підприємства. Відповідно, це може сприяти підвищенню якості управлінських рішень. Однак не слід забувати про необхідність адаптації до застосування методу ABC бухгалтерського обліку, на підставі даних якого формується значна частина інформації для системи управління витратами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоусова І.М. Методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2016. № 9. С. 3–5.
2. Бойко І. В. Роль аналізу безбитковості та ABC і XYZ-аналізу на підприємствах по виготовленню хлібопродуктів як шлях до управління ресурсами і запасами. *Регіональна економіка та управління*. 2019. № 4, ч. І. С. 34–38.
3. Качуровський С. В. ABC-XYZ аналіз як один з інструментів контролінгу на підприємствах АП. *Бізнес Інформ*. 2017. № 7. С. 160–166.
4. Костякова А.А. Управлінські аспекти обліку накладних витрат. *Наука й економіка*. 2009. Вип. 2(14). С. 80–85.
5. Pitel N. Ya., Alioshkina L. P. ABC analysis as a tool of optimization of marketing management of export-led enterprises. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2016. № 3. С. 87–94.
6. Стоєв В. Л. ABC-метод як корисний важіль управління витратами підприємства. *Економічний вісник Запорізької Державної інженерної академії*. 2018. Вип. 1. С. 153–156.
7. Сначов М. П., Ломтева І. М. Особливості застосування системи ABC-калькулювання для обліку затрат. *Modern Economics*. 2020. № 20. С. 253–260.
8. Хринюк О. С., Корчовна М. Р. Технологія ABC-методу розподілу витрат на основі видів діяльності. *Ефективна економіка*. 2014. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_3_27.

REFERENCES

1. Bilousova, I. M. (2016). Metody obliku vyrobnychkykh vytrat i kal'kulyuvannya sobivartosti produktsiyi [Methods of accounting for production costs and calculating the cost of production]. *Bukhhalters'kyi oblik i audit* [Accounting and auditing]. 9. 3–5 [in Ukrainian].
2. Boyko, I. V. (2019). Rol' analizu bezbytkovosti ta ABC i XYZ-analizu na pidpryyemstvakh po vyhotovlennnyu khliboproductiv yak shlyakh do upravlinnya resursamy i zapasamy [The role of break-even analysis and ABC and XYZ-analysis in bakery enterprises as a way to manage resources and stocks]. *Rehional'na ekonomika ta upravlinnya* [Regional economy and management]. 4 (1). 34–38 [in Ukrainian].
3. Kachurov's'kiy, S. V. (2017). Upravlins'ki aspekty obliku nakladnykh vytrat [Management aspects of overhead accounting]. *Biznes Inform* [Business Inform]. 7. 160–166 [in Ukrainian].
4. Kostyakova, A. A. (2009). Upravlins'ki aspekty obliku nakladnykh vytrat [Management aspects of overhead accounting]. *Nauka y ekonomika* [Science and economics]. 2(14). 80–85 [in Ukrainian].
5. Pitel, N. Ya., & Alioshkina, L. P. (2016). ABC analysis as a tool of optimization of marketing management of export-led enterprises. *Marketing i menedzhment innovatsiy* [Marketing and innovation management]. 3. 87–94.
6. Stoêv, V. L. (2018). AVS-metod yak korysnyy vazhil' upravlinnya vytratamy pidpryyemstva [ABC method as a useful lever for managing enterprise costs]. *Ekonomichnyy visnyk Zaporiz'koyi Derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi* [Economic Bulletin of the Zaporizhia State Engineering Academy]. 1. 153–156 [in Ukrainian].
7. Snachov, M. P., & Lomtyeva, I. M. (2020). Osoblyvosti zastosuvannya systemy AVS-kal'kulyuvannya dlya obliku zatrat [Features of ABC-costing system application for cost accounting]. *Modern Economics*. 20. 253–260 [in Ukrainian].
8. Khrynyuk, O. S., & Korchovna, M. R. (2014). Tekhnolohiya AVS-metodu rozpodilu vytrat na osnovi vydiv diyal'nosti [ABC technology-method of cost allocation based on activities]. *Efektivna ekonomika* [Efficient economy]. 3. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_3_27 [in Ukrainian].